

1	2	3	4
M.E.Doc	Крім попередніх: - ПЗ дає можливість працювати з різними типами електронних документів; упорядкувати та спростити документообіг всередині та поза підприємством.	- платне ПЗ; - необхідною умовою для використання є обов'язкова наявність цього програмного забезпечення у контрагента.	Крім складання та подання звітності, дає можливість вести розрахунки заробітної плати, здійснювати електронний документообіг з контрагентами, обслуговувати банківські рахунки тощо.
Вебсервіс «СОТА»	- Не потрібно встановлювати на ПК: достатньо лише зареєструватися, та мати доступ до мережі Інтернет; - не має потреби робити резервні копії, бо всі дані зберігаються на сервері; - є можливість працювати із сервісом, використовуючи смартфон; - використання «хмарних рішень».	- Платне ПЗ; - небезпека хакерських атак на сервер при застосуванні «хмарних» технологій	Використовується для подачі електронної звітності до державних контролюючих органів за затвердженими форматами, а також для обміну електронними документами між підзвітними організаціями. Може використовуватись юридичними особами та фізичними особами-підприємцями в «хмарі».

Джерело: узагальнено авторами на основі [1, 4].

Отже, в умовах розвитку інформаційного суспільства використання сучасних ІКТ є пріоритетним напрямом державної податкової політики в Україні. Така форма взаємодії держави з фізичними та юридичними особами значно спрощує процедуру адміністрування податків та дотримання податкового законодавства. Використання платниками податків електронних сервісів ДФС створює більш зручні умови щодо виконання ними податкових зобов'язань на добровільних засадах, а також спрощує процес складання та подання звітності. Крім того, помітне покращення якості обслуговування платників податків та підвищення ефективності та результативності податкових служб, їх відкритості та прозорості, чого і вимагають європейські стандарти.

Список використаних джерел: 1. Електронні сервіси від ДФС – зручно та практично. URL: <https://interbuh.com.ua/tu/documents/onenews/75071>. 2. Обслуговування платників податків: використання інтернет-технологій при адмініструванні податків. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia/2011-povidomleniamodernizatsia/print-59365.html>. 3. Офіційний веб-портал Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>. 4. Переваги «Електронного кабінету платника». URL: <https://dn.tax.gov.ua/media-ark/local-news/print-394793.html>. 5. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124>. 6. Стратегічні ініціативи розвитку ДФС до 2020 року: затв. Наказом ДФС від 27.12.2017 № 877. URL: <http://sfs.gov.ua/media-sentr/novini/322784.html>.

УДК 657.1:65.011.12

Г. І. Кузьменко, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри аудиту та оподаткування
Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Ключові слова: інформаційне забезпечення, податкове навантаження, податковий потенціал, суб'єкт господарювання, ефективність інформаційного забезпечення.

Нині істотно зросли вимоги до одержання розширеного переліку показників соціально-економічного розвитку як окремих суб'єктів підприємницької діяльності, так і певних галузей, регіонів і країни загалом, що відбивають поточний і перспективний стан їхнього фінансово-економічного потенціалу та в цілому якість проведеної економічної і соціальної політики, ефективність досягнення її цілей. Попри значний обсяг інформаційних ресурсів,

що застосовуються при прийнятті рішень у сфері оподаткування, відсутня наукова концепція їх використання. Особливої актуальності набуває завдання теоретичного і практичного обґрунтування напрямів використання відображених в інформаційних джерелах показників у процесі податкового планування та прогнозування. Останнє, представляється можливим лише за наявності повної, достовірної та неупередженої інформації щодо ключових аспектів діяльності різних суб'єктів господарювання та можливості оцінки на підставі цієї інформації їхнього податкового потенціалу.

Рішенням проблеми інформаційної недостатності при оцінці податкового потенціалу як на рівні території (регіону), так і на рівня суб'єкту господарювання повинно бути створення системи податкових паспортів. Ініціатором введення такого документа в інформаційну систему повинні виступати органи державної влади, тому цей документ повинен бути складений із урахуванням задач, які вирішуються в межах зовнішнього податкового адміністрування, і повинен бути зорієнтований на потреби органів державного управління. Він повинен дозволяти адекватно оцінювати ситуацію в економічній та податковій сферах країни, приймати відповідні рішення, спрямовані на підвищення рівня надходження податків та зборів. Водночас він може бути цікавим і платникам податків з погляду фінансового та інвестиційного потенціалу регіону, видів економічної діяльності та конкретних суб'єктів господарювання.

Основою створення такої системи податкових паспортів повинна бути інформаційна система оцінки податкового потенціалу та планування доходів бюджетів різних рівнів у частині податкових надходжень, яка б спиралася на інформаційну структуру регіону у вигляді корпоративної мережі органів влади та місцевого самоврядування та державні інформаційні ресурси, які існують в різних відомствах.

На рівні суб'єкту господарювання структура податкового паспорту може бути представлена в такому вигляді: загальна інформація про суб'єкт господарювання; основні соціально-економічні показники діяльності підприємства; пільги, якими користується суб'єкт господарювання, в тому числі обсяг отриманих субсидій та дотацій, які надходять із бюджетів різних рівнів; показники для розрахунку оподатковуваних баз; податкові зобов'язання підприємства перед бюджетом; система показників податкового навантаження; інформація про заборгованість по податкам та зборам.

У розділі «Загальна інформація про суб'єкт господарювання», крім тривіальних параметрів, таких як реквізити, дані про осіб, відповідальних за фінансово-господарську діяльність, склад засновників, види діяльності, характер зовнішньоекономічної діяльності тощо, слід включити позиції, які характеризують систему та особливості оподаткування підприємства. Розділ «Основні соціально-економічні показники підприємства» повинен містити сукупність показників у відповідності з формами статистичної та фінансової звітності. Розділ, присвячений пільгам суб'єкту господарювання повинен включати таку інформацію: відомості про субсидії та дотації, які надходять з бюджету, обсяг відстрочених (розстрочених) платежів, податкових пільг, суми податків, які підлягають відшкодуванню з бюджету, зокрема, ПДВ та суми, які фактично надійшли на розрахунковий рахунок.

Усі показники паспорту доцільно звести в таблиці, які дадуть повне уявлення про основні соціально-економічні показники діяльності юридичної особи, її структуру, наявність дочірніх підприємств, показники, які використовуються для розрахунку податкової бази, динаміку надходження податкових платежів (зборів) по бюджетах різних рівнів, показники заборгованості та податкового навантаження. При розробці податкового паспорту не слід обмежуватись лише даними податкової звітності, тому що при цьому не можна отримати повну та розгорнуту інформацію про стан податкового потенціалу регіону та конкретного підприємства. Враховуючи значну аналітичну спрямованість податкових паспортів, до їх складу запропоновано включити такі основні ключові показники, що характеризують суб'єкта господарювання, згруповані на три групи.

І група. Показники, які характеризують фінансовий стан суб'єкта господарювання. Підприємство являє собою складну систему, яка складається з багатьох підсистем, тому й оцінка його фінансового стану повинна характеризуватися комплексністю підходу, тобто ви-

користанням певної системи показників. Загальна оцінка фінансового стану підприємства зазвичай представляється у вигляді системи показників, які найбільш повно характеризують ступінь стійкості його фінансового стану та дозволяють виявити певні критичні аспекти діяльності підприємства, а саме: фінансові результати (на протязі декількох років в фінансовій звітності відображаються збитки); рентабельність (значно нижчий рівень рентабельності в порівнянні з підприємствами такої ж галузі або виду діяльності); співвідношення доходів та витрат (темпи росту витрат підприємства перевищують темпи росту його доходів); витрати на оплату праці (середньомісячна заробітна плата на одного працівника нижче середнього рівня по підприємствам даної галузі або виду діяльності) тощо.

II група. Показники, які характеризують податкове навантаження підприємства. Інформація про показники, які використовуються для розрахунку оподатковуваних баз, та податкові зобов'язання перед бюджетом віддзеркалює абсолютні рівні фінансових взаємовідносин підприємства з бюджетами різних рівнів. Відносні показники містить система показників податкового навантаження. Необхідно групувати підприємства за певними ознаками (регіони, галузі економіки та промисловості, кількість працюючих, потужності, види продукції тощо), для того щоб встановити реальний рівень можливих податкових надходжень, виходячи з рівня доходності різних видів ресурсів. Крім того, слід враховувати наявні можливості варіативності галузі щодо виду продукції та конкретного виду діяльності, а також враховувати рівень конкретної рентабельності.

III Група. Показники, які характеризують рівень податкової культури суб'єкта та ефективність роботи органів державного фінансового контролю, насамперед органів податкової служби. Інформація про проведені аудити та заборгованість перед бюджетом повинна характеризувати податкову історію підприємства та результативність роботи органів контролю.

Якісне складання податкових паспортів при одночасному застосуванні інших документів щодо адміністрування податків сприятиме визначенню реального податкового навантаження конкретного суб'єкта господарювання, проведенню раціональної податкової політики, дозволить розробити напрямки з її оптимізації та забезпечити необхідний обсяг податкових надходжень у бюджетній системі держави.

УДК 657

Ю. М. Перетяцько, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ПРОГРАМНІ ПРОДУКТИ ДЛЯ РЕГІСТРАТОРІВ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ (РРО)

Ключові слова: РРО, автоматизація, реєстратори розрахункових операцій, фізична особа-підприємець.

Уже з 1 січня 2021 року майже всі фізичні особи-підприємці мають застосовувати реєстратори розрахункових операцій. Згідно із Законом України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», затвердженого Верховною Радою України від 06.07.1995 року № 265 реєстратор розрахункових операцій – пристрій або програмно-технічний комплекс, в якому реалізовані фіскальні функції і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій із торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій із видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів та з приймання готівки для подальшого переказу. До реєстраторів розрахункових операцій відносяться: електронний контрольно-касовий апарат, електронний контрольно-касовий реєстратор, вбудований електронний контрольно-касовий реєстратор, комп'ютерно-касова система, електронний таксометр, автомат з продажу товарів (послуг) тощо [1].

У вересні 2019 року приймаються зміни до [1], згідно з якими дозволяється використовувати не тільки фізичні реєстратори розрахункових операцій, а і програмні реєстратори розрахункових операцій (ПРРО).